

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 36—
pol leta 18—
četrt leta 9—
in mesec 3—

za Nemčijo:

celo leto naprej K 40—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 48—

[prajanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Pravilništvo (spodaj, dvorice levo), Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Inhalator vink dan svojo izkušnjo in uspešno in pravično.

Inserat se računa: po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter
54 mm širok prostor: enkrat po 12 vln, dvakrat po 11 vln, trikrat po 10 v.
Poslano (enak prostor) 33 vln, narobe in zahvale (enak prostor) 23 vln.
Pri večjih insercijskih pogovorih.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino vsakega meseca po nakazilu. Na
na samo pisarne naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor odzrati.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 32— | četrt leta 8—
pol leta 16— | na mesec 270

Posamezna številka velja 14 vinarjev

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v Lj. nastr. levo), telefon št. 34

val od severa, so se branili z lastnimi silami. Ako si prišel mednje, si moral priznati, da so najboljši naši slovenski ljudje. Naravno bogastvo jih je krepilo, da jih tujec ni mogel spodrivati. Ohranili so mnogo svojega.

Tu prebala naša severna fronta k Medžimurcem in ogrskim Slovincem. Za poslednje velja predvsem to, kar smo prej povedali o zaledju. Odrezali so jim zaledje — naša kultura je le težko dobila dostop v njih vrste — zato so propadali od leta do leta. Ko bi bili v Afriki ali kje drugod, bi bili nam bližje — nego na Ogrskem. In ko bi bili med Čulufri, bi bili bližje kulture nego onstran ogrske meje.

Svojčas so Slovenci segali do St. Gotharda ob Rabi. Te pokrajine so bile sploh naseljene s slovanskimi kolonijami, tako da je bilo na tem mestu jugoslovanstvo skoraj v direktni zvezi s severnim slovanstvom, kajti preko hrvatskih vasi je vodila tod pot med Slovence. Mažari so z vso silo podirali ta naravni koridor in ogrski Slovenci so se polagoma umikali. Nekdo je rekel, da so »suha veja«. Ker so odrezani od nas z ogrsko mejo. Dolga desetletja se je borila ta »suha veja« za svoje življenje. Odrezana od vseh strani, le skušala živeti, dokler bi je popolnoma ne uničil mažarski absolutizem. Te dni smo čitali poziv na njihove »Novine«. Kdor je čital te liste, je strmel. Bože, 100.000 našega naroda živi v taki duševni siromaščin in mi hočemo biti kulturni narod!

Ta zadnji — vstočni del naše severne fronte zasluži velike pozornosti. Posebno sedaj. Obenem s Slovaki se bo odločevala tudi njegova usoda.

Od tu naprej preide naša fronta na hrvatska tla, oziroma prevzamemo jo hrvatske čete. Tudi tu gre meja severno od Drave. Ravno tu moramo v bodoče pričakovati resnih operacij.

Naša severna fronta.

c) Ogrski Slovenci.

Ako govorimo o fronti, ne smemo nikoli misliti samo na ono prvo črto: na obmejne vasi. Vsaka fronta ima svoje ozadje in strategično pravilo je: čim silnejše je ozadje, tem trdnjša je fronta. Učimo se lahko iz sedanje svetovne vojne. To ozadje, tkzv. zaledje, sega včasih daleč nazaj v ozemlje. Pri nas, ki smo mal narod, je skoraj tako, da sega prav do sredine naše domovine; v ožjem pomenu sega vsaj do Save. Naša velika napaka je bila, da je bilo zaledje premalo organizirano, kajti s tem je bila naša fronta zelo omahljiva. Ko bi se mi borili samo z našimi bližnjimi sosedmi, ne bi se bali boja, kajti vemo, da je naš narod krepak in razumen: ako primerjamo alpsko nemštvo (torej domače) proti nam, moremo biti ponosni sami nase. Kaj smo npr. v nekaj letih kulturnega življenja podali mi in kaj oni! Toda to obmejno nemštvo ima neizčrpne rezerve v ozadju, ima denarna sredstva in celokupno nemško kulturo, ki jo nosi sem napred skoraj bolj nego kje doma v svoji sredini. In vso to silo podpira povrh še vladni sistem. Nemško zaledje je mnogo silnejše od našega: kar si pripori, utrdi si takoj za nadaljni boj.

Drugače se vodi vojna na zemljevidu in drugače v strelskih jarkih. Podpisati deklaracijo v Ljubljani je kaj drugega nego podpisati jo na narodni meji. Ne smeli bi nikoli pozabiti na one prve vrste, ki so vztrajale do danes na svojem mestu — preganjane, zaničevane, zasmehovane. Ti ljudje so mogli upati le na eno pomoč, na nas. Mi smo bili njih zaledje — treba jih je bilo podpirati. Ako bi se pri tem vprašali — ali smo vestno vršili svojo dolžnost — bi si niti generali, niti armada ne mogli odgovoriti brez tihega očitka.

Radost je bila čitati izjavo naših občin s skrajne severne meje. Tam ob Muri so se takoj oglasili za deklaracijo. Oni dobro vedo, kaj to pomeni. In obične same so morale povdariti, da segamo do Mure. Komu ni znano ono lepo mursko polje! In to polje ima v našem narodnem življenju svojo zgodovino. Njegovo zaledje je t. zv. »prlekija«. Ako pregledate imena naših kulturnih delavcev, jih bode našli zelo mnogo iz te tako lepe severne strani naše domovine. Stoletja so hlabro stali tu in služili domovini. Ko je nanje pritiskal nemški na-

Pogajanja v Brestu Litovskem se nadaljujejo.

Ukrajina kot samostojni kompactiscent.

Dunaj, 10. januarja. (Kor. urad.) Iz Bresta Litovskega: Danes dopoldne se je izjavila ruska delegacija pripravljena, nadaljevati mirovna pogajanja v Brestu Litovskem. Predsednik ruske delegacije je nadalje konstatiral, da odgovarja od c. kr. brzojavnega korespondenčnega urada o poteku seje z dne 28. decembra 1917 izdano poročilo resničnemu poteku. Od ruske brzojavne agencije razširjeno poročilo o poteku seje se je z ruske strani označilo kot nepravilno.

Dunaj, 10. januarja. (Kor. urad.) Iz Bresta Litovskega poročajo: Včeraj prekinjena plenarna seja se je danes dopoldne pod predsedstvom dr. von Kühlmana nadaljevala.

Kot prvi govornik je govoril predsednik ukrajinske delegacije tajnik za trgovino in industrijo Holjubič, ki je opozarjal na to, da je želja po miru navdala zastopnike demokracije vse Rusije brez ozira na napade čenega dela ruske družbe in ruskega časopisa; prekorajča je drzno strelske lark bojujočih se držav, da doseže potom prijateljskega sporazuma med narodi na celim svetu zaželeni splošni mir. Naša država, ukrajinska ljudska republika, je odgovorila prva na klic posredovalcev za udeležbo pri mirovni pogajanjih. Ukrajinska ljudska republika obnavlja svojo že več kot 250 let izgubljeno narodno eksistenco. Generalno tajništvo vlade ukrajinske ljudske republike izroča, zavzemajoč pri sedanjih mirovni pogajanjih samostojni stališče, tole noto:

UKRAJINSKA MIROVNA NOTA.

Vlada ukrajinske ljudske republike sporoča vsem bojujočim se in nevtralnimi državam tole: Ukrajinska ljudska republika se poslužuje samostojnih mednarodnih odnosov do trenutka, ko se ustanovi skupna zvezna vlada v Rusiji in tako dolgo, da se uredi vprašanje mednarodnega zastopstva. Generalno tajništvo stoji neomajno na stališču, da pomeni vojna za vse države in zlasti za delavske razrede vsake države največje zlo, tako da bi morale vse bojujoče se stranke se odpovedati eventualnim aneksijskim namenom in prirediti nemudoma z mirovnimi pogajanjimi. Vselej tega se je ukrajinska centralna rada, parlament ukrajinske republike, odločila prirediti takoj po proglasitvi ukrajinske republike z aktivno politiko v mirovnem vprašanju. Ukrajinska centralna rada je torej smatrala za neobhodno potrebno, ko je v svojem 3. univerzalnem proglasu potrebo takojšnjega sklepa miru, stremili za sklenitvijo premirja. V to svrhu so bili poslani zastopniki generalnega tajništva na jugozapadno fronto ter na romunsko fronto, ki sta sedaj združeni v eno samo ukrajinsko fronto pod vodstvom vlade ukrajinske ljudske republike. Obenem je ukrajinska centralna rada naročila generalnemu tajništvu, da sporoči zavezniškim državam o teh pogajanjih, kar je svojčas generalno tajništvo tudi storilo. Pozneje, ko je sovjet ljudskih komisarjev v sporazumu z državami, ki se bojujejo proti rusiji, vzel v roke zadeve premirja na vseh frontah Rusije, je poslalo generalno tajništvo svoje zastopnike v Brest Litovsk v svrhu kontrole in informacije. Pri tem smatra generalno tajništvo za potrebno naglašati, da so zastopniki sovjeta ljudskih komisarjev neglede na to, da so bili o prihodu delegatov podučeni, samostojno podpisati splošno premirje brez vsakega sporazuma z ukrajinsko ljudsko republiko. Sedaj, ko pričena sovjet ljudskih komisarjev glasom zadnje točke pogojev splošnega premirja z mirovnimi pogajanjimi z vlado Nemčije, Avstro-Ogrske, Turčije in Bolgarske v Brestu Litovskem, izjavlja generalno tajništvo v imenu ukrajinske ljudske republike tole:

Vsa demokracija ukrajinske države stremi za končanjem vojne na celim svetu in za mirom med vsemi sedaj se bojujočimi državami. Mir, ki se naj sklene med vsemi državami, mora biti demokratičen ter mora zagotoviti tudi manjšemu narodu v vsaki državi popolno in neomejeno pravico do narodne samoodločbe. Ustvariti se morajo potrebne garancije za omogočenje resničnega izraza volje narodov. Vsaka aneksija je brez privoljenja prebivalstva nedopustna. Enako nedopustna je vsaka vojna odškodnina, pod katerokoli obliko. Malim narodnim državam, ki so vsled vojne trpele veliko škodo ali bile opuščene, se mora po pravilih, ki se bodo izdelala na mirovnem kongresu, dati materialna pomoč. Ukrajinska ljudska republika mora imeti kakor vse druge države, možnost udeležiti se vseh mirovni pogajanj in konferenc. Mir, ki bo nastal iz teh pogajanj, more biti za Ukrajino obvezen samo takrat, če ga vlada ukrajinske ljudske republike sprejme in podpiše. Generalno tajništvo stremi za tem, da se ta splošni mir čim prej doseže ter izreka upanje, da se bo mirovna zadeva končno rešila na mednarodnem kongresu, na katerega vabi vlada ukrajinske ljudske republike vse bojujoče se države.

Predsednik dr. von Kühlmann z živahnim interesom sprejema izvajanja predsednika ukrajinske delegacije na znanje ter izjavlja, da zastopniki zavezniških držav pozdravljajo došle ukrajinske zastopnike. Pridruže si objavo svojega stališča k posameznim točkam izvajanj ukrajinskih delegatov. Dr. v. Kühlmann je nato vprašal predsednika ruske delegacije, ali nameravata on in njegova delegacija tudi še naprej diplomatično zastopati v Brestu Litovskem zadeve vse Rusije.

Trockij je izjavil: Ruska delegacija, poznavajoč noto generalnega tajništva ukrajinske ljudske republike, izjavlja, da ne vidi, v polnem soglasju s temeljnimi priznanjem pravice samoodločbe vsakega naroda do popolnega odpada, nobene ovire za udeležbo ukrajinske delegacije pri mirovni pogajanjih.

Taj izjavi je sledila daljša diskusija o vprašanju, ali tvori ukrajinska delegacija pododdelek ruske delegacije, ali pa je v diplomatičnem oziru smatrati ukrajinsko delegacijo kot zastopstvo samostojne države. Trockij je izjavil, da smatra vprašanje za rešeno, ker nastopa ukrajinska delegacija tu kot samostojna delegacija in ker je bila ukrajinska delegacija od njegovega zastopstva priznana ter ni bil od nobene strani podan kak drug predlog.

Predsednik ukrajinske delegacije se je zahvalil Trockemu za to izjavo, ker je s tem konstatirano, da tvori ukrajinska in ruska delegacija dve ločeni samostojni delegaciji iste stranke.

MIR BO 18. JANUARJA ŽE SKLENJEN?

Berolin, 10. januarja. »Pravda«, glasilo ljudskega komisarja Trockega, piše: Izgledi za ugoden potek mirovni pogajanj so se zboljšali. Trockij ima vsa pooblastila, da sklene mir s centralnimi državami. Najbrž bo predložil ruski konstituenti, ki se sešane 5. januarja p. st. (18. januarja) že pozitivne rezultate glede sklepa miru in sporazuma z vlado centralnih držav.

Entente in mirovna pogajanja. Zurich, 8. januarja. Angleški listi govorijo o resnih razpravah med zavezniškimi, radi mirovni konferenci v Brestu Litovskem. »Morning Post« poroča iz Washingtona, da je ljudstvo Združenih držav sedaj

jasno spoznalo, da so se zavezniške vlade dogovorile, da je mogoče doseči mir le s orožjem. Zato je Lloyd George zopet apeliral na Ameriko, da naj pospeši svoje oborožanje. Angleški, francoski in ameriški vojaški strokovnjaki so izdelali načrte, da bo mogoče to leto spraviti v Evropo dvakrat toliko čet, kakor je bilo prvotno namenjeno.

Zeneva, 10. januarja. Odposlanstvo odličnih Litvcev se je podalo k mirovnim pogajanjem v Brest Litovsk.

RUSKI NARODNI DOLG ANULIRAN.

Amsterdam, 10. januarja. (Kor. u.) Reuter poroča iz Londona: Petrogradski poročevalec »Manchester Guardian« poroča dne 9. januarja: Ljudski komisariat namerava se dni izdati dekret, s katerim se ruski narodni dolg anulira. Poročevalec pravi, da bo dekret vseboval to-le: 1. Vse zadolžnice in zakladnice v posesti inozemcev v inozemstvu ali v Rusiji so neveljavne. 2. Zadolžnice in zakladnice v posesti ruskih podanikov, ki imajo nad 10.000 rubljev premoženja, so neveljavne. 3. Zadolžnice in zakladnice v posesti ruskih podanikov, ki imajo kapital ne več kot 1000 rubljev, naložen v ruskem posojilu, se obrestujejo po 50 odstot. nominalne vrednosti. Onim pa, ki imajo 10.000 rubljev, se izplačajo 3 odstot. 4. Delavci in kmetje, ki imajo ruske zadolžnice ali zakladne nakaznice v vrednosti 1000 rubljev, jih morejo prodati državi za 75 odstot. nominalne vrednosti, nakaznice po 600 (?) rubljev pa za 70 odstot.

Homatije na Ruskem.

Petrograd, 9. januarja. (Kor. urad. Agentura.) Nesmiselno prizadevanje slo-miti moč delavskih in vojaških svetov, se povsod ponesrečuje. Tuto je poročan in beži. Zasedujejo ga oddelki revolucijonarnih vojakov in Rdeče garde. Kaljednove čete so se po več porah upakale. Delavski in vojaški svet v Rostovu je zopet prost. Kozaki na fronti so Kaljednu sovražni. Ta se skuša umakniti. Proti Donu poslano Kaljednove čete se umikajo. Razkritja o zločinah odnošnjih med Rado in Kaljednom ter francosko-ameriškim zlatu je odprlo ljudstvu oči glede brezvestne kupitve z življenjem ukrajinskih delavcev, vojakov in kmetov. Moč na harkovskem kongresu ustanovljenih svetov pri dobitu na obsežnosti. Ukrajinska rada enajste armade je zaprta. Petlura je demisioniral.

Haag, 10. januarja. Poročevalec »Tl-messa« v Petrogradu piše o razmerah v Petrogradu: Preskrba z živili je zelo kr-tična. Še prau pr dnevi so se vršile v vin-skih kletih prave orgije. Vsak hip lahko pride do vstaje zaradi pomanjkanja kruha. Navadni meščani imajo sedaj pravico do ¼ funta črnega kruha za 3 dneva, delavci, vojaki in druge privilegirane osebe dobe več. Včasih kruha sploh ni. Krompir je redka stvar in zelo drag, moka in žita ni, ali pa ima fantastične cene. Nedavno je vdira oborožena tolpa v hišo nekega Angleša ter si prilastila 11.000 rubljev. Dan na dan prihajajo Angleži na angleški konzulat ali angleški vojaški kontrolni urad ter zahtevajo potne liste. Mnogo starih angleških industrijskih podjetij v Petrogradu je likvidiralo ali prodalo svoja podjetja.

Haag, 9. januarja. »Matina«, govoreč o boljševiki, pravi, da je pravo ime Litv-nova, ki je doleten za ruskega veleposlan-ka v Londonu, Morduh Ajbulah, in da ga smatra angleška vlada že več mesecev sem za politično sumljivo osebo. Kot kurirja je poslal Trockij Litvinovu nekega Holm-manna, ki je bil krojač v židovskem delu londonskega mesta.

Stockholm, 9. januarja. Ker opustoše-nje Estlandije s strani čet regularne ruske armade kljub številnim pritožbam pri ru-skih oblastih ni prenehalo in ker so ostali vsi številni koraki estlandskih oblasti brez-uspešni, je estlandsko armadno vodstvo sklenilo poslati proti četam ruske regular-ne armade oddelke. Estlandske čete so prodrale iz Revela v smeri na Narvo. Pri-šlo je do boja z ruskimi četami, ki so bile poražene. Estlandske čete so imele le malo mrtvih in ranjenih.

Finska kot samostojna država. Kodanj, 10. januarja. (Kor. urad.) Mi-nister za zunanje zadeve je brzojavil vladi Finske, da danska vlada priznava Finsko kot svobodno in neodvisno državo.

Kristijan, 10. januarja. (Kor. urad.) Norveška je priznala Finsko kot svobodno in samostojno državo.

Shod poslanca drja Ravniharja

se vrši

v nedeljo 13. i. m. ob 10. dopoldne
v Mestnem domu.

Dogodki na bojiščih.

NASE URADNO POROČILO.

Dunaj, 10. januarja. (Kor. urad.) Vzhodno bojišče. Premirja. Italijansko bojišče. Zapadno od Aslago smo zavrnili sovražni napad. — Seš generalnega štaba.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 10. januarja. (Kor. urad.) Zapadno bojišče. Jugo - vzhodno od Ypresa popoldne živahen artiljerijski boj. Zapadno od Zandwoordna se je ponesrečil močan ponočni izvidni angleški sunek. Na ostali fronti je ostalo bojno delovanje slabotno. Meseca decembra je znašala izguba sovražnih bojnih sil v zraku ob nemški fronti 9 priveznih balonov in 119 letal, od katerih je padlo 47 na okoliših, ostalih 72 pa odstranjenih sovražnih položaj na tla. Mi smo izgubili v boju 82 letal in 2 privezna balona.

Vzhodno bojišče. Ničesar novega. Makedonska in italijanska fronta. Položaj se neizpremenjen. — von Lendorff.

NEMSKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 10. januarja. (Kor. urad.) Z bojišč ničesar novega.

Z ITALIJANSKE FRONTE.

Ustreljeni italijanski visji oficirji. Zürich Post poroča, da so bili po porazu v oktobru in novembru ustreljeni 3 italijanski generali in 100 visjih italijanskih oficirjev.

Spomladanska bitka na zapadu. Iz vojaškega razmišljanja: Može se znati, da se zadnja odločitev sedanje vojne izvrši na zapadni fronti. Angleži hočejo do maja postaviti na fronto nove velike mase bojnikov in čeprav je število 800.000 mož v londonskem časopisju nekoliko pretirano, računajo vendar centralne države z izdatnim številom kot končnim rezultatom izčrpanja angleških in francoskih ljudskih sil. Clemenceau je preklinal vse vojaške oprestitve in dopuste in ključne letnike 1889, 1899 in 1901, ki so bili odpuščeni in so se načelili, da jim ne bo treba nikdar več nastopiti vojne službe, za mesec marec zopet pod orožje. Ta drakonična odredba zadeva 300.000 do 400.000 mož. Ti seveda ne padejo v frontno službo, ampak se bodo porabljali za vsakovrstno vojaško službo za fronto. Ako bo primanjlovalo moštva, in to je pričakovati takoj po pričetku velikih pomladanskih bojev, se francoski vojskovodje gotovo ne bodo ustrašili, porabiti tudi to rezervo in jo postaviti v prvo bojevnisko črto. Glede ameriškega sodelovanja pri odbijanju velike nemške ofenzive, katere se pričakuje v Londonu, se razglasa, da bo Wilson dal na razpolago do meseca maja par sto tisoč mož. Da obstoji namen, poslati preko oceanu večje armadne skupine, je razvidno iz odredbe skupnega ententnega morarniškega sveta. Priporočuje se tudi, da del v Italiji stoletih francoskih čet se zopet odpošle na zapadno fronto, ako se italijansko armadno vodstvo izreče za to, da enak del italijanske armade, približno 5-6 divizij, pošlje na francosko bojišče. Ni pa prav verjetno, da bi se italijansko armadno vodstvo udalo za tako obilno izraz enotne fronte.

Italijansko bojišče. Vojni poročevalci »Secola« v italijanskem glavnem stanu sklepa, da nameravata centralni državi pričeti novo velikopotezno ofenzivo proti Italiji z odločnimi vojaškimi in političnimi cilji. Nemčija upa na ta način vojno dobiti vojaškim potom. Boji v zapadni Benetici bi otvorili novo fazo evropske vojne, ki bi se začela mogoče že v januarju, ako skupni sneg. Iz vojaškega razmišljanja 10. januarja: V zvezi z živahnim delovanjem na zapadu je računati na večje bojno delovanje tudi na italijanski bojišč. Sneg v gorovju in nenaraden mrz bošča gotovo še zavleka pričetek teh akcij. Med tem pa Italijani nadaljujejo svoje priprave za spomlad in podporo angleškega in ameriškega materijala. Zadnje dni smo mogli konstatirati dovoz znatnega artiljerijskega orožja.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

10. januarja. Včeraj je bil artiljerijski boj na sploh man

In več in potem se še svet čudi, da ne dobi premoga!

Maufestacijski shod na ju. goslovanske deklaracije na Celje in okolice se pripravljajo. Sestavili se je poseben odbor, ki ima priprave v rokah. Opozorjamo še danes celjske in okoliške Slovence. Shod mora biti veličastna manifestacija jugoslovanske misli. Podrobnosti se sporočijo.

10 vagonov žita je — kakor poročajo graški listi — prišlo minoli teden v Gradec. Nadaljni dovos je baje zagotovljen.

Nabori za 15letne na Stajerskem se vrše. Za Celje (mesto) 14.—18. januarja, za celjske okolice: v Ljubnem 19. januarja, v Šmarju 22. in 23. Trbovljah 24.; za Brežice 28. Konje 28. Škoflji 24. Sloven. ski Gradec 15. Maribor 15. Ljutomer 18. Ptuj — mesto 29. 31. in 23. Ormož 23. Rogatec 25. Maribor 27. Maribor — okolice 24. in 25. St. Lenart 25. Slov. Bistrica 27. in Maribor — mesto 28. januarja.

Napadena revizijska komisija. Davčni asistent Wiedersheim iz Ptuj je bil v spremstvu treh vojakov v obdobju revizije prišlo. Predsednik prišlo v obdobju, so jih napadli ženske s sekirami in koli. Wiedersheim je bil tako težko ranjen, da je na prevozu v Ptuj umrl.

Iz politične službe. Maribor, ski okrajni glavar, namestnik svetnik dr. Weiss, Schlenker je vpleten v silišovanje v ministrstvo za socialno obrambo. O moči se napoveduje primeren vzrok. Ali je to morda prišel odhajajočim, ki so pred in med vojno obrambili svoje svet s nešteti točkami zlo, čim nad slovenskim ljudstvom? Skoro so nam sili, da pojde za Weissom v dogled, nam čemu — Gary čemu, ki je Weissu vlijub nad vse upravljenim prihodnim Slovencev mariborske okraje tako dolgo držal.

Za prvo poročno sešedanje v Mariboru je pooblaščen kot predsednik poročnega sešedanja dr. Fr. Kočvar plem. Klemenčič, predsednik okrajnega sodišča, kot blagovni namestniki pa dr. Kari Kočvar in V. Klemenčič.

V Slovenski Bistrici je 3. t. m. umrl po večletnem bolehanju dr. Tomaž Bergmann.

Slovenske usmiljenih bratov v Zalecu.

Pišajo nam iz Zaleca: Ko se je leta 1911, sprošila misel, da bi usmiljenih brate združili bolnišnico na Slovenskem Stajerskem, se je poskušalo na več krajih Savinjske doline dobiti za ta namen najprimernejši prostor. Spomladi l. 1912. se je končno došlo, da se zida bolnišnica blizu trga Zalec. Vodstvo usmiljenih bratov je takoj razpisalo nabavo po celotni Spodnji Stajerskem, da razvidi, na kakšno pomoč sme računati pri tem slovenskemu zavodu od strani upoštevajočega prebivalstva. Ko so bile nabavne poteke koncem leta 1913. zbrane, je znašala obližljiva vsota okroglo 160.000 kron. Nameravana stavba bi pa stala 400.000 kron. Vodstvo usmiljenih bratov je bilo v največji zadregi, kaj naj storijo. Opoziti blagi namen ni kazalo, saj so vendar povedli z veseljem pozdravljali misel o novi bolnišnici. Povrh je izbruhnila vojna. V svetovnem viharju so mnogi pozabili na bolnišnico, a pozabili ni na njo vodstvo usmiljenih bratov, katero je še sedaj bolj nego prej hotelo uresničiti lepo misel, kakor dolgaletna vojna je pokazala krvavo potrebo samostojne hiše, katere bi naj za prvi čas bila namenjena v vojski poškodovanim vojakom — invalidom.

Da je pa bilo mogoče resno misliti na uspeh, sta pripravekale rakonska Fran in Teodora Nidorič

našega stridskega polka, v Rihenbergu. Dne 23.: Franjo Fistar, c. in kr. nadživno-spravnik, v Ljubodu.

Meseca junija: Dne 1.: Alojzij Polja, nec. e. kr. profesor navtične šole, c. in kr. linjski ladjski poročnik, imetnik vojnega zaslužnega križa s vojno dekoracijo in meči, I. II. in III. razreda Signum laudis s meči in Karlova križa s meči, padel v boju v zraku pri Brindisi. Dne 2.: Karel Matko, enoletni prostovoljec pp. št. 17., na Dunaju. Dne 3.: Vinko Tavčar, rezervni poročnik, odlikovan s Signum laudis s meči, Karlovim križem in brnasto hrabrostno svetlino. Dne 10.: Aleksander Tušek, četovodja v lovskem bataljonu, odlikovan s srebrno hrabrostno svetlino II. razreda, po smrti tudi s hrabrostno svetlino I. razreda. Dne 13.: Anton Maver, vojak in uradnik pl. vojarne na Vrhniki. Dne 14.: Ivo Lilleg, desetnik, enoletni prostovoljec, pod Monte Dodici. Dne 19.: Herman Tschamernik, stud. jur. in poročnik v rezervi 17. pp., iz Lukovice, na Cima Dodici; Stanko Golob, absolviran jurist, narednik 17. pp., odlikovan s hrabrostno svetlino. Dne 23.: Rudolf Beno Amerlitz, c. kr. art. letal. poročnik, odlikovan s zlato in srebrno hrabrostno svetlino nemških železnih križem in Karlovim križem. Dne 25.: Alojzij Exler, strojni stavec, Slovenskega Gospodarstva, italijansko bojišče. Dne 27.: Ernest Haller, poddesetnik pri nekem topničarskem polku, v Kraljevem gradu.

Meseca julija: Dne 1.: Vladimir Jenko, trgovec iz Podgrada, v Lebringu. Dne 10.: Pavel Miklavčič, c. in kr. rezervni poročnik, imetnik srebrne hrabrostne svetline I. razreda, v Gorenji vasi; Dr. Janko Praznik, c. kr. polkovni zdravnik 17. pp., stiri-krat odlikovan, v bolnici Osteria del Termine. Dne 26.: Stanislav Sterniša, desetnik nekakega gorskega stridskega polka in absolvent trgovske šole Mahr.

Razne stvari.

* Radi pomanjkanja premoga ostane, jo vse šole v Budimpešti do 3. februarja zaprte.

* Huda železniška nesreča se je pri- petila na progi Budimpešta - Gradec. Med postajama Győr in Sv. Ivan je zapeljal v torek ponoči brzovlak v poštni vlak, 11 oseb je bilo ubitih, mnogo je težko in lahko ranjenih.

* Dan štedenja plina. V Budimpešti so vpeljali posebno dneve štedenja, da prihranijo na plinu. Take dni se morajo trgovci zapirati že ob 6., obrati morajo deloma počivati itd. Dne 8. t. m. je bil prvi štedilni dan. Rezultat: Porabilo se je 12.500 m³ plina — več, nego navadne dni.

* Kam je izgubil srebrni denar? Generalni tajnik avstro-ogrske banke Schmid

je rekel o tem nastopno: Mnogokrat se čuje, da je banka pobrala srebrni denar. V resnici pa ga je največji del med ljudstvom. Tudi bronasti in bakreni denar je izgubljen. Ko bodo ob nastopu normalnih razmer ljudje izprevideli, da na srebrni denar ne dobijo niti vinarja več nego za papir, pa bodo prišli na dan srebrni goldinarji in krona. Nadalje treba vpoštevati porabo našega srebrnega denarja za Albanijo. Albnec ne vzame nobenega papirja. Ob času prve ruske invazije v Galicijo je neki begunec vzel s seboj celo vrečo srebrnih kron. Tudi na Ogrskem skrbno skrivajo kmetje srebrni denar.

* Iz nemške literature. Kam je zašla nemška literatura med vojno in v sled vojne? Duh, ki je zavladal z izbruhom vojne med nemškimi narodom, se jasno zrcali tudi v njegovi literaturi, a čuditi se moramo, da so ravno najbolj ekstremni, naj bolj na vojno hujkajoči elementi dobili premoč in sedaj vsiljujejo svoje mnenje nemškemu ljudstvu. Tako je »Kajira o nemškem duhu«, ki je zaradi svoje vsebine našla milost pred vojaško cenzuro, tako da je že več nemških vojnih knjižaren kupilo po več sto izvodov te knjige, v knjigotrstvu se ta knjiga priporoča, ker odgovarja želji nemških vojakov, da se ne sklone mir, ki bi ne ojačal Nemčije. In ta knjiga stane celi 2 marki. Toda še cenejše so take knjige. Za eno marko se dobi knjiga, ki jo je spisal neki Antius. Naslov je: »Proti šestnajstkratni premoči«. Avtor se hoče v tej knjigi boriti proti celemu svetu, polnem hudic, ter je procal že 60.000 izvodov. Enako šte- vilo namerava v prodaji doseči neki drugi avtor, ki ponuja svoje muze otroka »Na življenje in smrt, za 75 pf